

**Пропозиції**  
**Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України**  
**до проєкту Закону України**

**«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо покращення керованості та адміністрування соціальної підтримки сімей та демографічної політики»**

внесений народними депутатами України Струневичем В. О.

реєстр. № 9318 від 23.05.2023

готується до першого читання

1. Потребує доопрацювання.

2. Законопроєктом передбачено:

- передачу органам Пенсійного фонду України функції з призначення: допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами, допомоги при народженні дитини, допомоги при усиновленні дитини, допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, допомоги на дітей одиноким матерям, соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя, оплати послуги патронату над дитиною, державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, у тому числі з інвалідністю, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, а також сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за патронатних вихователів, батьків вихователів і прийомних батьків;

- розширення повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення, в частині збору, аналізу та узагальнення інформації стосовно демографічного розвитку країни;

- приведення у відповідність до положень Закону України «Про місцеві державні адміністрації» повноважень місцевих державних адміністрацій у соціальній сфері.

Загалом, законопроєкт спрямований на спрощення процедури надання соціальних допомог та передачу відповідних функцій нарахування і виплат Пенсійному фонду України. На перехідний період пропонується залишити можливість громадянам для отримання відповідних виплат звертатися до уповноважених посадових осіб виконавчого органу сільської, селищної, міської ради відповідної територіальної громади та Центру надання адміністративних послуг, а також через портал «Дія». Крім того, планується цифровізація процесів призначення, нарахування виплат, що значно пришвидшить подання документів під час отримання виплат, особливо це важливо в умовах воєнного стану.

Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правовий статус і відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон № 280).

Статтею 34 Закону № 280 закріплені власні (самоврядні) та делеговані повноваження у сфері соціального захисту населення, які належать до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Разом з тим, відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (далі – Закон № 389) на територіях, на яких



введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи – військові адміністрації.

Військові адміністрації населених пунктів утворюються в межах територій територіальних громад, у яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи, та/або сільські, селищні, міські голови не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, а також в інших випадках, передбачених цим Законом (частина третя статті 4 Закону № 389).

Військові адміністрації населених пунктів на відповідній території здійснюють повноваження, визначені частиною другою статті 15 Закону № 389.

Крім того, відповідно до пункту 1 частини другої статті 10 Закону № 389 у разі утворення військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів) Верховна Рада України за поданням Президента України може прийняти рішення про те, що у період дії воєнного стану та 30 днів після його припинення чи скасування начальник військової адміністрації крім повноважень, віднесених до його компетенції цим Законом, здійснює повноваження сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, сільського, селищного, міського голови.

Зважаючи на викладене, пропонуємо текст законопроекту привести у відповідність до законодавства та після слів «військова адміністрація» у всіх відмінках і числах доповнити словами «населеного пункту (населених пунктів)», або з метою уникнення вживання тимчасових державних органів у профільному законодавстві визначити відповідні повноваження військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів) у сфері соціального захисту населення в статті 15 Закону № 389.

Принагідно звертаємо увагу, що згідно зі статтею 3 Європейської хартії місцевого самоврядування, ратифікованої Законом України від 15.07.1997 № 452/97-ВР (далі – Хартія), місцеве самоврядування означає право і спроможність органів місцевого самоврядування в межах закону здійснювати регулювання та управління суттєвою часткою публічних справ, під власну відповідальність, в інтересах місцевого населення. Хартією визначено, що публічні повноваження, як правило, здійснюються переважно тими органами публічної влади, які мають найтісніший контакт з громадянином. Наділяючи тими чи іншими повноваженнями інший орган, необхідно враховувати обсяг і характер завдання, а також вимоги досягнення ефективності та економії (стаття 4).

На забезпечення реалізації задекларованого у Хартії принципу субсидіарності спрямована реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, одним із завдань якої є досягнення оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, а також забезпечення доступності та якості публічних послуг.